

helyzet- és jövőképet ad a felsőoktatásról. A hazai és külföldi tudósok tanulmányainak e kötetben való megjelenése valóban méltó köszöntése az ünnepeltnek.

A tanulmányok angol nyelvű összegzése jó lehetőség arra, hogy külföldön is tudassa a neveléstudomány művelőivel, hogy hazánkban van egy hét évtizedes életúttaal rendelkező tudós, akinek ünneplésére a debreceni Csokonai Könyvkiadó szép kiállítású, igényes tartalmú, jól szerkesztett kötetet jelentetett meg. A borító maga is elismerést érdemel.

Ahogy a köszöntő tette, magam is keresem az emlékeim között Kozma Tamás professzorral budapesti, egri, debreceni találkozásaimat.

Hányszor jártam az oktatáskutatói intézmény irányítójánál, hogy beszéljünk a tanárképzésről, az egri főiskolán folyó neveléstudományi tevékenységről. Hány alkalommal köszönhettem Egerben általam meghívott vendégemként, és örülhettem annak, hogy Debrecenben *dr. Jausz Béla* és *dr. Kiss Árpád* professzor örökébe lépett, akik az én számomra is meghatározó személyiségek voltak. Náluk doktoráltam, kandidáltam.

Kozma Tamás tanszékvezető volt az a támogatóm, akivel egyetemi pedagógia szakos képzést indíthattunk az egri főiskolán. Az ott végzettek közül többen egyetemi, főiskolai katedrát kaptak, gimnáziumot igazgattak, tudományos pályára kerültek. Köszönhetik többek között Kozma Tamás professzornak.

Örülhettem annak is, hogy baráti gesztusként tőlem is véleményt kért, hogy a debreceni egyetemi feladatai mellett válladjon-e újabb megbízatást az egri főiskolán. Így lettem munkatársa Egerben a Neveléstudományi Tanszéken.

A mostani személyes találkozás Egerben jelentette a lehetőséget, hogy köszönhettem a 70 éves, de 60-nak se látszó Kozma professzort, a tudóst, a barátot, az ünnepeltet, hogy megköszönhettem a nekem dedikált köteteket, és kívánhattam szívből, hogy olyan derűs legyen az élete a továbbiakba is, amilyen az általam ismertetett kötetben megjelenő fényképen.

NANSZÁKNÉ DR. CSERFALVI ILONA

főiskolai tanár

Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola
Debrecen

Közoktatás-vezetési kutatások

2006–2008

Tanulmányok

(Közoktatási Vezetők Képzéséért Alapítvány, Miskolc)

A Közoktatási Vezetők Képzéséért Alapítvány kiadásában megjelent könyv nyilvánossá teszi a BME Alkalmazott Pedagógia és Pszichológia Intézetének Műszaki Pedagógia Tanszékén folyó közoktatási vezetőképzést megalapozó pedagógiai kutatások legújabb eredményeit. A kutatási eredmények túlmutatnak a képzési érdekeltségen. Hasznosíthatók a közoktatás irányításában, a vezetés különböző szintjén, az iskolai munka mindennapos gyakorlatában. Az ország különböző intézményeiben végzett vizsgálatok megbízható információkat nyújtanak a

közoktatás mai állapotáról, az intézményi vezetés minőségéről, az iskolák külső és belső kapcsolatrendszeréről, a működés feszültségeiről, a leggyakoribb konfliktusokról, különös tekintettel a kisiskolák gondjaira, a kistérségben folyó, gyakran drámai változásokra. Ezek a vizsgálatok megbízható, igazolt tényfeltárások, alkalmasak az elemzésre, a következtetésekre, a feladatok meghatározására.

A vizsgálatok központi szereplője maga a pedagógus, többféle megközelítésben a pedagógus személyisége, helyzete a jelenlegi társadalmi közegben. A gyakori változások elszívódása, a szaporodó feladatok és a végrehajtásukhoz hiányzó eszközök közötti ellentmondás, az integrált oktatás és a szegregáció, az iskolákban terjedő erőszaknak, a szegénységből következő hátrányok leküzdése megviseli a pedagógusokat. Az egyik legfontosabb közügy ma a pedagógusok közérzetének javítása. A feladatok nagy része már a társadalmi megoldás körébe tartozik, az oktatáspolitikai illetékessége.

A közoktatási vezetőképzést folyamatosan kíséri a kutatás, melynek célja a képzés támogatása. A kapcsolódó kutatások a közoktatás különböző szintű vezetőivel szembeni változó elvárások követését kívánják szolgálni. A közoktatásvezetői kompetencia a profiljának, más megközelítésben a képzés kimeneti követelményeinek folyamatos hozzáigazítását segítik a közoktatás igényeinek változásához. Ehhez alapul elsősorban felmérésekkel, interjúkkal végzett empirikus kutatások eredményei szolgálnak.

A végzetekkel szembeni elvárások változásainak követése szükségszerűen igényli a képzés tartalmának folyamatos megújítását. Az ilyen irányú vizsgálatok eredményei legközvetlenebbül a tankönyvek és más tanulási segédletek folyamatos fejlesztésében játszanak szerepet.

A tanulástámogatás módszerei minden oktatási formában döntő fontosságúak, különösen a távoktatásban. A fejlesztésükre irányuló vizsgálatokban az eredményességmérések mellett nagyon fontos a hallgatói értékelések és javaslatok feltárása.

A hallgatói elvárások és elégedettség felmérése kezdettől fogva fontos területe az empirikus vizsgálatoknak, hiszen a legjobb forrás ahhoz, hogy konvertálható felkészültséget nyújtson a képzés. Ez egyúttal a képzés létjogosultságát, piacképességét is jelenti.

Szorosan kapcsolódnak az előző témakörhöz a bevételek-vizsgálatok, különösen azoknál, akik vezető beosztásban vannak. Lehetőség nyílik arra is, hogy elemezzék a vizsgálatok az információs és kommunikációs technológia alkalmazási lehetőségeit és fejlesztési tendenciáit.

Figyelemre méltóak a tanulmánykötetben a kutatások főbb témakörei: a nevelési-oktatási intézmény kapcsolatai társadalmi környezetével. Itt megjelenik a hátrányos helyzetű fiatalok segítése a munkaerőpiacon konvertálható képzettséghez, valamint a kistérségek szociológiai, pedagógiai, közoktatáspolitikai atmoszférája. Kiemelhető tapasztalatokat nyújt az állampolgári nevelés és a szülők viszonyulása az iskolához. Az iskola belső világa című témakörben központi problémaként jelenik meg a pedagógusok közérzete, az iskola minőségfejlesztése. Önálló témaként jelenik meg a pedagógus személye, a vezető személyisége, a vezetési és a szervezeti kultúra kapcsolata.

A kötetet ajánljuk mindazoknak, akik a közoktatásban dolgoznak, irányító, vezető szerepet töltenek be, akik szeretnék megújítani az intézményes nevelést, akik vállalkoznak a felnőttképzés metodikai korszerűsítésére, akik a pedagógusok szerepváltozásai iránt érzékenyek, akik szélesíteni szeretnék az intézmények partnerkapcsolatait.

